

Atuagassiatut naqqiut
Akissuteqqaat 9. novemberi 2021-meersaq tarsissavaa
Nunanut allanut politikkimut tunngassutillit ukiut marluk kingulliit ingerlanerani
pisimasut taagorneqartut nutarterneqarput.

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiatut siunnersuutigineqarpoq, qanoq ililluta Kalaallit Nunaata politikkikkut annerpaamik siammasinnerpaamillu nunanut allanut politikkikkut tungasunut matumanilu aamma qallunaat naalagaaffiannut isumaqatiginninniarnernut tunngatillugu piginnaatitaaffeqarnissaa.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Peqqut

Akissuteqaat naqqinneqarpoq akissuteqaammi allaqqasut 2021-mi ukiakkut Inatsisartut ataatsimiimatali nunanut allanut tunngassutillit pisimasut nutaanersaat ilanngunniarlugit.

Akissuteqaat

(Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoq)

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut soqutiginarumut siunnersuuteqartoq Anna Wangenheim, Demokraatit, Naalakkersuisut sinnerlugit qutsavigaara.

Nunatut nunanut allanut ataqatigiissumik nukittuumillu politikeqarnissarput tamatta isumaqatigiissutigiarput, soorluttaaq qularutigineqassanngitsoq nunarsuatsinni, ingammillu Issittumi, ineriartorneq pillugu annertunerpaamik sunniuteqarnissarput kissaatigigipput.

Uagununa Issittumi najugaqartuusugut, tamanna pissutigalugu pissusissamisuuginnarpoq Issittumut tungasunut sinniisuullutalu aalajangiisuussagutta, aqqutissarpullu sumut ingerlassanersaq aaliangiiffigisagutsigu, uagummi taakkuuvugut Issittumi pissutsit allanngoriartorerata nassatarisaasa pitsaaqutissaannik atorluaasussat.

Nunat qanoq ikkaluartulluunniit, angisuut mikisulluunniit, tamarmik anguniagarisarpaat nunanik allanik suleqateqartarnissaq. Tamakkunani eqqortumik ammasumillu isummat aalajangiussimasat saqqummiuttarnissaat pingaartuuvoq, aamma qulequttatut sammisat assigiinngitsut isummerfigineqaraangata. Taamatullu periuseqartassaagut isumaqatigiissutaasimasut peqataaffigisavut, nunallu tamalaat akornanni ileqqoreqqusaasartut malittaralugit.

Kalaallit Nunaat Kunngearfiup iluani nunanut allanut sillimaniarnermullu tamakkiisumik politikeqarnermi pingaaruteqariartuinnarpoq. Taamatut inissisimanerput periarfissanik nutaanik ammaassivoq, aammattaaq nunatut uagutsinnut akisussaaffimmik pisussaaffeqarnermillu annertunerusumik peqalernissamik tamanna nassataqarpoq.

Nunarsuatsinni pissutsit allanngoriartorput, ajunngitsutigut ajornerusutigullu Europami sorsuttoqarnera ajoraluartumik piviusuovoq. Kalaallit Nunaata nunarsuatsinni nunat allat assigalugit Ukrainemik tapersersuinini pisortatigoortumik nalunaarutiginikuuaa Ruslandillu Ukrainemik tiguaaniarluni saassussera assuarinikuullugu. Ruslandip naapertuutinningsumik ataqqinninngilluinnarlunilu Ukrainemik tiguaaniarluni saassusserata nunat killiit iligiillu ataatsimoornerulersissimavai. Kalaallit Nunaat EU-p killilersuineranut siullermeerluni peqataavoq. Piviusoq sungiunniagassarput tassaavoq nunat suleqatit eqqartorneqartillugit ersarinnerusumik oqarsinnaasariaqaratta iligisaqartugut iliginngisaqartugullu.

Pitsaanerusumik immitsinnut inissisimalersikkumalluta nunanik illersoqatigisatsinnik niueqateqartarnitta suleqateqartarnittalu annertusarneqarnissaat Naalakkersuisut sulissutigaat, soorlu Tuluut Nunaannik-mik killilersugaanngitsumik niueqateqarsinnaanissamut isumaqatiginninniarnernut atatillugu Tuluut aallartitaannik sapaatip akunneri marluk matuma siorna qaangiutillaaginnarput tikeraartoqaratta.

Neriuuteqarpugut killeqanngitsumik niueqateqarsinnaanissamut siullerpaamik isumaqatigiissuteqangajalissasugut nunanillu iligisatsinnik allanik killeqanngitsumik niueqatigiissinnaalernissamut isumaqatigiissuteqarfigneqarsinnaanissaat sulissutigigatsigu.

Issittup illersornissamut piorsarneqarnissaanut isumaqatigiissutissaq kalaallit suliffeqarfiisa akuutinneqarnerulernissaanik aammalu nunatsinni upalungaarsimanissamut illersornissamullu tunngatillugu inuusuttortatsinnik periarfissiisussaqaq ministerilu ulloq 10. maj atsiogatigiissutigaarput.

Illersornissamut tunngatillugu piorsaanissamut Naalakkersuisut siullermeerlutik isumaqatigiissuteqarput. Tamatuma saniatigut illersornissamut isumaqatigiissutissaq Folketingimi piareersarneqarnerani Naalakkersuisut siullerpaamik peqataasussaapput. Isumaqatigiissutissat Kalaallit Nunaanni innuttaasunut suliffeqarfinnullu iluaqutaanerpaasussanngortinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat sulissutiginiarparput.

Isumaqatigiissutit pineqartut tamarmik oqimaqatigiissumik suleqatigiinnissap ineriartortinneqarnissaanut taamaasilluni uagutsinnut tunngassuteqartunik aaliangiisoqassatillugu aalajangeeqataasalernissatsinnut alloriarnerupput qularnaarinninniarnerrullutillu.

Inatsisartut Nunanut Allanut, Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaata akuutinneqarnissaat Naalakkersuisut annertuumik pingaartitaraat. Nunanullu allanut politikikkut tunngassutilinni sammisani qulequttanilu pisuni tamani ataatsimiititaliap sioqqullugu kingoqqullugulu ilisimatittuarnissaat ingerlaavartumik sulissutigaarput.

Naalakkersuisut ilisimavarput Inatsisartut Nunanut Allanut, Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaata Naalakkersuisunik suleqateqarnissaq annertusarniarlugu sulissutigigaat. Tamanna Naalakkersuisunit tikilluaqqarput, piffissamilu aggersumi pimoorussilluta ataatsimiititaliaq Kalaallit Nunatta nunanut allanut sillimaniarnissamut illersornissamullu politikkeqarnerata siunissami ineriartortinnissaanut akuutissavagut.

Taamatut oqaaseqarluta Naalackersuisut maani inersuarmi oqallinnissamut pissanganartumut peqataanissatsinnut qilanaarpugut.